

Erç
Taran dı

163460

İSLÂM TARİH, SANAT VE KÜLTÜR ARAŞTIRMA MERKEZİ
(IRCICA)

Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi Kütüphanesi	
Dem. No:	163460
Tas. No:	949.6 BALİ

BALKANLAR'DA İSLÂM MEDENİYETİ
II. MİLLETLERARASI SEMPOZYUMU TEBLİĞLERİ
Tiran, Arnavutluk, 4-7 Aralık 2003

İstanbul, 2006

İslâm Medeniyeti Tarihi Kaynak ve İncelemeleri Dizisi; No. 14

ISBN 92-9063-152-X (Türkçe tebliğler)
ISBN 92-9063-151-1 (İngilizce tebliğler)
ISBN 92-9063-153-8 (Arnavutça tebliğler)
ISBN 92-9063-154-6 (Takım)

İslâm Konferansı Teşkilâtı
İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA)
Barbaros Bulvarı, Yıldız Sarayı, Seyir Köşkü
34349, Beşiktaş, İstanbul-Türkiye

Tel: +90 212 259 17 42
Faks: +90 212 258 43 65
E-posta: ircica@ircica.org
Web sitesi: www.ircica.org

© 2006 IRCICA

Önsöz: Halit Eren

Yayına Hazırlayan: Ali Çaksu

Baskı: Birmat Matbaacılık Ltd. Şti, İstanbul

IRCICA Kütüphanesi Katalog bilgileri

Balkanlar'da İslâm Medeniyeti Milletlerarası Sempozyumu (2.: 4-7
Aralık 2003: Tiran)

Balkanlar'da İslâm medeniyeti II. milletlerarası sempozyumu
tebliğleri / editör Ali Çaksu; önsöz Halit Eren.- İstanbul: İslâm Tarih,
Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, 2006.

xii, 541 s.: res. (çoğu rnk.), hrt., plan; 24 sm.- (İslâm medeniyeti
tarihi kaynak ve incelemeleri dizisi; no.14)

Dipnot var.

ISBN 92-9063-152-X (Türkçe tebliğler) ISBN 92-9063-154-6
(Takım)

1. Medeniyet, İslâm--Balkan Ülkeleri--Kongreler. 2. Medeniyet,
Türk--Balkan Ülkeleri--Kongreler. I. Çaksu, Ali. II. Eren, Halit. III.
k.a. IV. Seri.
949--dos21

VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ARŞİV KAYITLARINA GÖRE ROMANYA'DAKİ OSMANLI VAKIFLARI

Süleyman DİNÇ*

Osmanlı devrinde kurulan vakıflar eliyle devletin dış güvenlik, işleri ve adliye hizmetleri dışındaki tüm hizmetler vakıflar eliyle yürütülmekteydi.

Romanya'nın (eski adıyla Erdel Prensiği ve Eflak-Boğdan Voyvodalıkları) Osmanlı hakimiyetine girdiği 1471 tarihinden (1827 yılında özerklik verilmiş ve 1878 Berlin Anlaşması ile bağımsızlığa kavuşmuştur) 1910 tarihine kadar, Osmanlı Devletinin sosyal politikalarına uygun olarak kurulan vakıflar eliyle, diğer Balkan ülkelerinde olduğu gibi, bu ülkeye de hizmet götürülmüştür. Romanya'da yaşayan Türk nüfusu hakkında 70.000'den 427.000'e kadar birbirinden farklı rakamlar ifade edilmektedir. Halen bu ülkede, büyük çoğunluğu Dopriçe (Dobruca) ve Köstence'de olmak üzere Anadolu, Kırım ve Gagavuz Türkleri yaşamaktadır.

Kurulan vakıflarla dini, eğitimle ilgili, ekonomik, sosyal ve kültürel faaliyetlere öncelik verilmiştir. Vakıflar eliyle cami, mescid, imam evi, mektep, medrese, muallimhane, tekke, zaviye, ev, köşk, mezarlık, türbe, saray, han, hamam, saat kulesi, misafirhane, bedesten, dükkan, mumhane, değirmen, mahzen, imalathane, hayvan barınağı, su kuyusu, sebil, çeşme, çiftlik ve araziler Allah'ın rızasını kazanmak saikiyle vakfedilmiş ve insanlığın hizmetine sunulmuştur. Ancak bu eserlerin büyük bir bölümü zaman içerisinde yok edilmiş, ayakta kalabilenler ise bir kaç hariç harap bir vaziyettedir.

Vakıflar Genel Müdürlüğü, Başbakanlığa bağlı bir kamu kuruluşu olup, vakıf

---

* Vakıflar Genel Müdürlüğü, Ankara.

müesseselerini gayelerine uygun yaşatmak yanında, vakıfların tescil ve arşiv hizmetlerini de ilmi kriterlere göre yürütmektedir. Genel Müdürlük arşivinde Romanya ile ilgili kayıtlı ilk vakfiyenin tarihi 1501 (M.), son vakfiyeninki ise 1910 (M.)'dur. 52 vakfa ait 17 ek vakfiye ile birlikte, vakfiyelerin toplamı 69'dur. Görevli tayinine ait arşiv belgesi sayısı 191'dir.

Vakfiyelerin 10 adedi 1501-1700, 19 adedi 1701-1750, 17 adedi 1751-1800, 12 adedi 1801-1900 ve 11 adedi 1901-1910 tarihleri arasında düzenlenmiştir.

Vakıflarla İlgili Belgelerin Tanzim Tarihi ve Belge Türlerine Göre Dağılımı

Sıra No	Belge Türleri	Vakıf Belgelerinin Tanzim Tarihlerine Göre Dağılımı (Sayılar)					Toplam
		1501-1700	1701-1750	1751-1800	1801-1900	1901-1910	
1	Vakfiye	10	19	17	12	11	69
2	Beraat Kaydı	-	10	35	-	-	45
3	İmam Tayini	-	19	17	-	-	36
4	Hatip Tayini	-	2	33	-	-	37
5	Tevcih Beraat Kaydı	-	-	16	5	-	21
6	Tevcih Kaydı	-	5	9	-	-	14
7	İlâm Kaydı	-	-	6	-	-	6
8	Teskere Kaydı	-	1	3	2	-	6
9	İlmühaber Kaydı	-	1	5	-	-	6
10	Tevliyet Kaydı	-	-	2	2	-	4
11	Mütevelli Tayini	-	-	2	-	-	2
12	Müezzin Tayini	-	1	-	1	-	2
13	Cüzhan Tayini	-	-	2	-	-	2
14	Muallim-i Sibyan Tayini	-	1	1	-	-	2
15	Muallim Tayini	-	-	1	-	-	1
16	Kandilci Tayini	-	-	1	-	-	1
17	Postnişin Tayini	-	-	1	-	-	1
18	Zaviyedar Tayini	-	-	1	-	-	1
19	Kayyum Tayini	-	-	1	-	-	1
20	Şeyh-ül Kurra Tayini	-	-	1	-	-	1
21	Şeyh Tayini	-	1	-	-	-	1
22	Salâhan Tayini	-	-	1	-	-	1
23	Âbkeş ve Mutasarrıf Tayini	-	-	1	-	-	1
24	Vazife Tayini	-	-	1	-	-	1
GENEL TOPLAM		10	60	157	22	11	260

Vakıfların 9'u (15 vakfiye) Babadağ'da, 13'ü (14 vakfiye) Preşova'da, 6'sı (10 vakfiye) İbrail'de, 4'ü (7 vakfiye) Pravişte'de, 4'ü (5 vakfiye) Temeşvar'da, 3'ü (4 vakfiye) Karasu'da, 2'si (3 vakfiye) Köstence'de, 2'si Mangalya'da, 2'si Prevadi'de, 2'si Yenice'de, 1'i Eflak'ta, 1'i İştıp'de, 1'i Ozi'de, 1'i Prizren'de, 1'i Varoşomi'de kurulmuştur.

**Osmanlı Döneminde Romanya'da Kurulan Vakıfların Yerleşim Birimlerine
Göre Dağılımı (Toplam 52 Vakıf, 69 Vakfiye)**

Yerleşim Yeri	Vakfın İsmi	Vakfiye Adedi
BABADAG	Hasan Ef. Bin Selim Vakfı	1
	Gazi Ali Paşa Vakfı	1
	Sabık Eğriboz Valisi Seyyid Mehmed Paşa Vakfı	1
	Zaim Pir Mustafa Ağa Vakfı	4
	El-Hac Yusuf Paşa İbni Abdussamed Vakfı	2
	Es-Seyyid Mehmed Paşa Vakfı	3
	Seyyid Mehmed Paşa Vakfı	1
	Ahmed Çavuş Vakfı	1
	Ahmed Ağa Vakfı	1
EFLAK	Hasan İbni Mustafa Vakfı	1
İBRAİL	İbrahim Paşa Vakfı	2
	Osman İbni Süleyman Vakfı	1
	Osman Ağa Bin Ahmed Vakfı	2
	Zahide Hanım Sultan Vakfı	1
	El-Hac Mehmed Ağa İbni İsmail Vakfı	2
	Ali Çelebi İbni İbrahim Vakfı	2
	İŞTİP	Salih Oğlu İbrahim Ağa Vakfı
KARASU	Çıplak Hasan Ağa Vakfı	1
	El-Hac Ömer Bin Ali Vakfı	2
	El-Hac Ahmed Ağa Bin El-Hac Mehmed Vakfı	1
KÖSTENCE	Hacı Ali Ağa İbni Abdülbaki Vakfı	2
	Hasan Ağa İbni Hac Ali Bin İbrahim vakfı	1
MANGALYA	Es-Seyyid Feyzullah Efendi Vakfı	1
	Hasanoğlu Rikabdar Toroslu Ahmed Ağa Vakfı	1
OZİ	Es-Seyyid Mehmed Paşa Vakfı	
PRAVIŞTE	Ahmed Rifat Efendi Vakfı	2
	Ahmed Rifat Efendi Bin Mehmed Vakfı	3
	Ahmed Oğlu Hacı İbrahim Ağa Vakfı	1
	Hasan Efendi İbni El-Müteveffa Hüseyin Bin Hasan Vakfı	1
PREŞOVA	Ahmed Bin Mustafa Bin Salih Vakfı	2
	Ali Bin Hüdaverdi Bin Süleyman Vakfı	1
	Arslan Ağa İbni İsmail İbni Mehmed Vakfı	1
	Halil Bin Arif Bin Zekeriya Vakfı	1
	Süleyman Bin Recep Bin Abbas Vakfı	1
	Bahtiyar Bin Muhtar Vakfı	1
	Sadrazam Silahtar Mehmed Paşa Vakfı	1
	Şakir Bin Behlül Vakfı	1
	Molla Hüseyin Bin El-Hac Abdullatif Bin Ethem Vakfı	1
	Süleyman Efendi İbni Muhtar Vakfı	1
	Ramazan Bin Recep Bin Mehmed Vakfı	1
Molla Yahya İbni Ahmed Vakfı	1	
Hayrettin Efendi Bin Hacı Ali Ağa Vakfı	1	
PREVADİ	II. Beyazid Vakfı	1
	Ümmühani Hatun İbneti Turan Efendi Vakfı	1

Yerleşim Yeri	Vakfın İsmi	Vakfiye Adedi
PRİZREN	Adem Bin Sinan Vakfı	1
TEMESVAR	Vezir-i Azam Köprülü Mehmed Paşa Vakfı	1
	Sinan Beyoğlu Eski Sadrazam Şehit Mehmed Paşa Vakfı	1
	Mustafa Oğlu Şeyh İbrahim Vakfı	2
	İsmihan Sultan Vakfı	1
VAROŞOMİ	Köprülüzade Fazıl Ahmed Paşa Bin Mehmed Paşa Vakfı	1
YENİCE	Hacı Şemseddin Ahmed Bey Vakfı	1
	Muhasip Mustafa Paşa Vakfı	1

Gazi Ali Paşa Vakfiyesi

633 Numaralı Defterin 101. sayfa ve 37. sırasında kayıtlı Babadağ'da "Gazi Ali Paşa Vakfı" na aid evasıt-ı Rebiü'l-evvel 1019 tarihli vakfiyenin bugünkü Türkçe harflere çevirisidir.

[1. Sayfanın başı]

Vakf-ı Cami-i Şerif-i merhum Ali Paşa der Babadağı kayd şode müceddeden suret-i vakfiyye-i ma'mulun biha be muhasebe-i evkaf kayd şode fermude ba mazbata-yı meclis-i şuca' Tolça ve ba i'lam-ı Osman Hulusi Efendi Naib-i Kaza-yı İshakçı ve Babadağı ve ba mazbata-yı kasaba-yı Babadağı ve ba-i'lam-ı es-Seyyid Mehmed Saadeddin Efendi Müfettiş-i Evkâf ve ba telhis-i Ahmed Ziver Efendi Nazır-ı Evkaf-ı Hümayun ve bâ ferman-ı âli. el-vaki' fi ğurre-i Rebiü'l-ahir sene 1270.

[Tescil Tarihi: 01.04.1270 (H.) 01.01.1854 (M.)]

Tabbaka aslehu Osman Hulusi el-müvella hilafe bi Kaza-i Tulça ve Babadağı ve

İsakçı nemekahu'l-fakir ileyhi azze gufire lehu .

Hamd-i sena-i bî-kıyas ki, birune hatt ve hudud ve ukûl-ı inas ve bâ şomar şükr-i hulus istinası ki, füzune-i ahita-yı idrak ve ehas ol halik-i din-i kavim ve mübdi'-i selsebil-i bağ-ı naim celle celalehu ve amme ale'l-alemîn birrehu ve nevalehu hazretinin barigah-ı büzürgvârına sezavardır ki; nüsha-i ademi ahsen-i takvim üzre inşa ve eymen-i üslub üzre imla buyurub "ve alleme âdeme'l-esmâe küllehâ" mucibince tezaif-i ümm-i kitabda mestur olan amme-i esmayı ta'lim ve kâffe-i hakayık-i nurun la yuhzayı tefhim edüb sakf-ı zerîni ve nakd-i "Velekad zeyyenne's-semâed-dünyâ" ile müzeyyen ve muhterem ve sath-ı anberini "unzur ila asarı rahmetillahi keyfe yuhyi'l-arza ba'de mevtiha" birle

reşk-i bağı-ı irem olan bostan-ı dilistan-ı alem içre hilafeti hakik ve tevfikin refik eyledi "Zalike fazlullahi yu'tihi men yeşa' vallahu zü'l-fazli'l-azim" ve revayih-ı salavât-ı faika fevayih-ı teslimat-ı raika ki, nefehat-ı asarından meşam-ı cana muattar ve lema'an-ı envarından zemin ve asuman münevver ola, hemvara ol sultan-ı enbiya ve rûsul ve pişva-yı hüdat-ı sübül mazhar-ı hitab "ve ma erselnake illa rahmeten li'l-alemin" imam-ı cemaat-ı mürselîn min külli ulum-i evvelîn ve ahirîn ser-çeşme-i kevser-i Hüda andelib-i Gülistan "Ve ma yentıku ani'l-heva in huve illa vahyün yuha allemehu şedidü'l-kuva" müstenid-i mesned-i istifa Muhammed Mustafa müheyyi-i kise-i canra kurretü'l-alemin kuman irdi, bezm-i "kabe kevseyñ" dileş-i ez-marifet ber-evc-i eflak-i zebaniş-i dermakam-ı ma arafnake la zalet riyazi'd-dehr müzeyyenehu bi ezhar-i şeri'l-mutahhar ve ayahibi'l-mucib mürtefiat-ı bî-envari dinehu'l-ezher hazretlerinin ravza-yı radiyye ve türbe-i seniyyelerine nisar ve isar olunur sallallahu Te'âla aleyhi ve ala alihi'l-etkiya berereti ve mushibeti'l-asfiyai'l-hayri'l-mücahidîn fi hıfzı'd-dîn ve hıraseti mersun-ı şeri'l-metin ve himayetuhu'l-muvazihin ala tezyini'l-arzi bi'l-meabid ve'l-mesâcid ve tahsini's-sevami' bi'r-raki' ve's-sacid ve ala sair-i'l-enbiya ve'l-mürselîn ve ale'l-mühimeti'l-etkiya ecma'in,

VE BA'DU: erbab-ı irfana ve ashab-ı iz'ana puşide ve nihan değildir ki; her akıl-ı lelib ve kamil-i edib lazım ve lazib ve mütehattim ve vacib-dirki, şem' gibi envar aklını başına cem' edüb bu dar-ı fena ve mahalli ita-ya kandan gelmiştir ve kanda gitse gerekdir, tefekkür ve tecessüs ve murakabe ve tafahuz edüb ber-fehva-yı "ve ma tukaddimu li enfusikum min hayrin teciduhu indallah "tertib-i hayrat ve takdim-i meberrat ve hasenat eyleye nitekim emirü'l-mü'minin sultan-ı arifîn şir-i Huda şemşir-i Hüda ser-halka-yı silsile-i evliya ve serlevha-yı mecmu'a-yı asfiya esedullahu'l-galib Ali ibni Ebu Talib radiyallahu Te'âla anhu ammen radiye anhu Hazreti bu mana-yı ranaya işaret edüb rahimehumullahu ümera ahz-ı nefse ve istaidderse ve alleme min ibn ve ila ibn deyu buyurmuşlardır, öyle olsa bu gülşen-i püranber içre âl-i nazar olanlara hâfi değildir ki bu gülzar-ı hezar etvar ve mürgzar-ı mürgzar cay-ı huzur ve serayı sürur olmayub naimine zeval mukimine irtihal varidine murur nâziline ubur mukarrerdir, bu hane-i viranın ümrani harab ve bünyanı beyab olub fenasıda şekli-i fena ayan ve gınası ile inase hemm inanan ferah ile şerhi mukabil, rahmeti ile zahmeti mu'teşakildir, dirheminde hemm ve dinarında nar olduğu ruşen ve aşikardır la siyyama delalata kaza ve kader "külli nefsin zaikâtü'-mevt" nida-yı mehabet fezası guş-ı cana alemiyân isâl ve münadiyani hayr u şer küllin men aleyha fan sada-yı vahşet ihtivası birle sem-i cinane alem bâni mala mal ederler, pes erbab-ı besairi selime ve ashab-ı taba'i-i müstakimeye vâcib ve mühim ve emr-i mütehattimdir ki hâlen zimem-i ihtiyar elde ve inan-ı iktidar kulda iken bırak-ı ber-i seyr-i himmete süvar ve esas-ı bünyana ber-musaddakat-ı mahkeme ve üstüvar kılub bu mezra'-yı fahire ve mahzara-yı zahireden dar-ı ahirete münasib olan zar ve zahireki,

enva'-yı hayrat ve hasenat ve esnaf-i ta'at ve ibadâtır, hasbe'l-makdur ve kadri'l-meysur inzar ve ishar eyleye ki; yarın onda bir ferdune bir ferde medet ve faide ve menfa'at ve aide olmayub ber-fehva-yı kerime-i ibret karin "külli emrin bi ma kesebet rehinun" herkesin hali efhal mektebesine merbut ve a'mal-i mertebesine menut olub ber-mefhum-ı "en-nasu tecziyune bi amalihim "her biri a'maline göre mucza ve ber-ı mazmun-ı "leha ma kesebet ve aleyha mektebeset" herkes ef'al-i hayr ve şerrine göre mer'î oldukda takdim eylediği hayrat ve hasenat ve meberrat ve musaddakat derdine derman müteveccib-i af-ı Gufrân ola ve dahi her zeki ve akil za-hir ve her fitn ve kamil katında ruşen ve bahirdir ki sadaka ve infak ale'l-itlak enfa'-i vesail ve efdal-i nevafildir kema kale Allahu Te'âla amma birrehu ve nevalehu "Meselellezine yunfikune fi sebilillahi kemeseli habbetin enbetet seb'a senabil miete habbetin vallahu yudaifu limen yeşa" ve kema kale'n-nebiyyü ekrem sallallahu Teâla aleyhi ve sellem ve şeref ve kerem "leyse leke min dünyake illa ma ekelte ve efneyte ev lebiste fe ebleyte ev tasaddakte fe ebkayte" ve dahi akl-ı selim-erbabına hâfi ve zihn-i mustakim ashabına muhtefi' değildir ki sadaka ve infakın menafi ebedi'l-abad daim ila yevmi'l-fena kaimdir ve dahi enva'-yı sadakatın ekmeli ve esnaf-i-ı hasenatın emseli vakf-ı müebbed ve habs-i muhalleddir ki; kavaid-i ber-devam va'id idi bî-hitân-ı na'im cenan gibi feyzi kesilmez ve rahmet-i Rahman gibi bezlullah eksilmez nitelikim Resul-i Ekrem sallallahu aleyhi ve sellem ve azzeme ve kerem bu manaya işaret buyurub "izamate ibni ademe inkata'a amelehu illa an selasin sadakatun cariyetun ve veledun salihun yed'u lehu ve ilmun nafi'un muntefi'u bihi " deyu buyurmuşlardır ve dahi serir-i alem masir-i sultan ve taht-ı asuman taht-ı cihanbâni üzre hezar izz ve iclal ve azimet ve ikbal ile kamil ve kamuran olub kilid-i heft-i iklim rub'-ı na'mur ve mefaid-i umur-ı cumhur keff-i pür-keremlerine muvaffaz ve müsellem olan sultan-ı salatın-i cihan ve hakan-ı havakin-i zaman şehriyar-i ferhunde ferr ve cihan darı bülend ahter-i padişah gitipena reşah-i alemiyân-ı sitare-sipah Mehmed Nasir ve Yusuf Kadir siddik-ı sıfat ve Ömer savlet, Osman iffet ve Ali ismet müebbed ve muzaffer ferri dar-ı ahşem ve iskenderdir, gerdun-rahş ve cihanrahş memleket-dar ve ma'delet-medar malik-i imamet-i uzma vâris-i hilafet-i kübrâ vaki'-i dayân-ı din-i ezher ve muvazzah-ı eban-ı şer'a enver-i murge uluf-i feraine ve mağfer-i sabah-ı kayasire, malik-i memalik, alem-i zillillahi zalim ala kâffeti'l-ümem ve'l-ekabir-i ekasire ve kamil-i kürum-ı sultani'l-Arab ve'l-Acem ve'r-Rum el-imami'l-muktedir bi'l-kudreti'r-Rabbaniye ve'l-hümami'l-mu'tez bi'l-izzeti's-sübhaniye el-mefhar-i medineti'l-Haremeyni's-Şerifeyn ve'l-münthehic bi himayeti'l-mekameti'l-latifeyn es-Sultan ibni Sultan Mehmed Han la zalet şumusu saltanatıhi tali'aten min ufuki's-saadeti ila yevmi'd-din ve ma min yedi ve devletihi lâmi'aten min feleki's-seyyareti ebede'l-ebedin ve ma infekket silsileti devletihi müteselsiletin ila intihayı zaman ve mebanı'i daimeı bakiyeı ila gayeti'd-devran hazretle- rinin tab'-ı kerimi'l-intihabında kerim "innallaha ya'muru bi'l-adli ve'l-ihsan "mantukası

muntağî ve kalb-i şerif-i serii'l-itlağları kelime-i tayyibe-i "ahsin kema ahseallahu ileyk" masdukasını müştemil ve muhtevî olmakla reşehatı en'am-ı bî-payan ve kadarat-ı nisani ihsan feravanları müşeyyid-i erkan-ı devlet ve müekkid-i tibyan-ı saltanat olan havassü'l-ayân ve eşrâf ve erkân-ı divan haklarında mebzûl ve bî-diriğ olub sadakat-ı hurşid-i neval ve atıyyât-ı derya misalleriyle muhit timsali, ektar-ı alemi mala mal ve âmme-i evlad-ı ademi pür-mal ve menal kılmakla eyyam-ı saltanatda ve hemkam olduklarında herbirinden nice asâr-ı cemile zuhur, e'âl-i hayriye sudur eylemişdir la siyyema zilla zalil yed-i tazlilinde ve nur-ı ra'fet ve iltifat şefkatlerine mazhar olub, bu saadet-i cavidanı ve devlet-i du-cihaniye muvaffak olan sahibü'l-izz ve'l-celal, sahibi ezyali'l-mecdi ve'l-ikbal zü'l-devleti'laliyye ve refi'ati's-seniyye sami-i sarim samsam ve darr ile pelenk intikam, Aristo danış ve İskender

[2. sayfanın başı]

nebs-i sahab-i seha ve derya-yı ata-yı me'ali medar ve e'âl-i ikdar-ı ruşen, re'y-i vekil-i ara-yı vaki' rayan, din-i mazhar eltaf-ı Rabbi'l-alemîn, nişahban-ı amime, münşi'i meberrât-ı azime Sümmiye Ali ibni Talib-ı melaz erbabi'l-mekarim ve'l-metalib vezir-i mükerrrem ve müşir-i muvahham hazreti Ali PAŞA yessere lehu ma yuridu ve ma yeşâ men ceale'l-leyle libasen ve caelen nehara ma'aşen ve sanihu ani'l-mesâbi'd-dehri ve vekahu ve hafazahu an nevâibi'l-asrı ve ebkahu hazretleri bu dünya-yı dune fani ve bî-vefa ve çerh-i gaddâr-ı bukalemuna pür-ina ve cefa idigüne müte'allik takdim olunan mukaddemât ve tertib-i kelimat-ı hikmeti ayatın müzmin-i ibret-i ebyen ve sıhhati karinine ayn-hikmet beyyin ile nazar etdikde kalb-i şerif ve tab'-ı latiflerine kemal-i mer-tebe te'sir edüb "ellezine yunfikune emvalemum fi sebilillahî sirren ve alaniyeten ve lehum ecruhum inde rabbihim vela havfun aleyhim velahum yahzanun" fehva-yı saadet-numune ve izzet-meşhune vıkfınca li vechillahi müte'âl zade mal ve infakı misal edüb "inne asarına tedüllü aynen fe unzuru ba'denâ ila asarina" deyu sütür-i âti hilalinde zikir ve beyan ve tafsil ve ayan olunduğu üzre bina buyurdıkları cami-i şerif ve ma'bed-i latif mühimmatı için tertib eylediği evkâf-ı atiyeti'l-evsaf tahavvülât-ı zaman ve tedebbülât-ı deverân ile tağayyür ve izlal ve fena ve zeyal bulmamak için emr-i vakfi ahkam ve tescil ve şerait ve zevabıtını itmam ve tekmilli kasd edüb taraf-ı pür-şeriflerinden tevkil buyurdıkları fahrü'l-emasil ve zuhrü'l-ayan eş-Şeyh Abdulkadir vekalet-i âmme ve niyabet-i namesi meclis-i şer'-i şerif-i enver ve mahfel-i din-i münif-i ezherde li ecli't-tescil mütevellî nasb eyledikleri kudvetü'l-akrân Kurd Ali Çavuş ibni mahzarında iftiharü'l-ulema Habil Efendi ibni Receb ve Mecid Efendi ibni Ali şahadetleriyle sabit ve zahir ve mütehakkık ve bâhir oldukdan sonra vekil-i merkum mütevellî-i mersum mahzarında ikrar- sahih-i şer'î ve i'tiraf-ı sarih-i mer'î kılub dedi ki; müvekkilim vâkif-ı muma-ileyh la zalet enzarü'l-inayet vakı'atu'l-aleyhi ve ma berihat ayat-ı devletihu mütelevvetun fi

cevami'l-mülki ve'l-meleket ve ahadis-i izzetihî mukarrevetun fi mecami'l-kuds ve'l-ceberrût hazretleri "innema yu'miru mesacidellahu men amene billahi ve'l-yevmi'l-ahir" mazmun-ı saadet meşhununun münderic olan müminîn silkinde muntazam olmağa niyet ve dahi "men bena mesciden benallahu lehu beyten fi'l-cennet" mefhûm-ı izzet-i mersumunda muntavî olan va'ad-ı kerimi muhtevi olmağa rağbet edüb vilayet-i Rumilinde Babadağı nâm Kasaba'da bina buyurdıkları cami-i lami' ve ma'bed-i nafi' ki cenab-ı alilerine intima' ile tahdid ve tavsifden gani ve tahkik ve tavsifden mustağnidir, ahsen-i üslub ve tarz-ı makbul ve mergub üzere bina ve imla ve inşa buyurdıklarından sonra ikame-i salat-ı mezkureye ve eda-yı ibadât-ı mergube iden kâffe-i ehl-i İslam ve âmme-i ibad-i rabbi'l-enâm ki "yezkurunallahe kıyamen ve kuuden ve ya'kıfunehu fi'l-mesacid rukkeen ve succeden" mefhümüyle amel ve ücur-ı enva'-yı i'badata nailerdir, halisen li vechi'l-kerim ve ibtiğâ-i li merdati Rabbi'r-Rahim "yevme la yenfau malun ve la benun illa men etallahe bi kalbin selim" vakf-ı müebbed ve habs-i muhalled etdiler ve ba'de ezin hazreti vâkıf-ı ferhunde re'y ve ber-temkin rinde-i akl-ı beyyin ile nazar edüb, cami-i mezbur ve ma'bed-i mesturun mesalih ve mühimmat ve levazım ve cihatı için vakf-ı ati'z-zikr tedarik buyurdular taki, sudur ve zuhur bulan asâr-ı bedi'ati'l-etvâr sahâif-i rüzgar-ı bî-kararda sabit ve ber karar olub kendilerinden sonra uluvv-i himmet ve kemal-i mürüvvetlerin müzekkir bir yadigar kalub elsine-i nasdan zikri cemilleri daima mezkur ve defteri hasenatlarına ecr-i cezil mestur ola, zikri mev'ud olan vakf-ı cami-i merkum ve ma'bed-i mersum vaki' olduğu Baba Kazası'na tabi' HARKLE SEBİL ve İLYAS nâm iki pare karyelerdir ki, saltanat-ı aliyye ve devlet-i seniyye-i la zalet makrununa bi'l-inayeti'r-Rabbaniye tarafından vâkıf-ı muma-ileyh esbağallahu ni'amehu aleyh hazretlerine nehc-i sahîh-i şer'î ve vech-i sarîh-i mer'î üzere temlik olunub yed-i kerimelerinde bu mahalde olan Melik-name-i Hümayun izzet-i makruna mazmununda zikr ve beyan ve tafsil ve a'yan olduğu üzere karyetân-ı merkûmetân cemi'-i hudud-ı mu'ayyene ve gayât-ı mübeyyenesiyle ve hududu dahilinde olan cibâl ve tilâl ve enhâr ve eşcar ve hadayık ve mezari' ve mevaki' ve sair menafi' ve mürafıkı e tevabi' ve levahıkı birle mülk-i sahîh ve hakk-ı sarîhleri oldukdan sonra li vechi'l-celil vakf ve habs ve tescil ve tesbil edüb ŞÖYLE ŞART EDÜB BUYURDULAR Kİ;

vakf-ı mezkurun umurunu nazm ve terkiib için müdebbir ve akıl ve hırdmende ve kamil emrinde müceddeden re'yinde müstebid, sıdkla meşhur ve istikametle mezkur, emanet ile ma'ruf ve diyanet ile mevşuf bir mütevellî nasb olunub hizmet-i lazimesini eda ve ala vechi'l-istikame sa'y ve himmet ede, eyledikde yevmî beş akçe vazifeye mutasarrıf ola ve dahi hesap ve kitaba kadir ve üslub-ı rakam ve siyakatda mâhir hemcu-yı kalem-i istikametde ilme emsali içre makbul ve müsellemler bir katib nasb olunub bila kusur ve bî-gayri fütur eda-yı hizmet eylemekde bezl-i cehd ve sarf-ı himmet edüb yevmî üç akçe vazifeye mutasarrıf ola ve dahi hüsnü hal ve diyanet ile maruf ve sıdkı makal ve emanet

ile mevsuf kargüzar ve hizmete yarar bir cabi nasb olunub ber-vech-i istikamet eda-yı hizmet edüb yevmî iki akçe vazifeye mutasarrıf ola VE DAHÎ ŞART EDÜB BUYURDULAR KÎ;

Her asr ve evâne ve cemi'-i zamanda kasaba-yı merkumede müftü olan iftiharü'l-ulema muhtarü'l-fudalâ efendi hazretleri vakf-ı mezbure nâzır olub ahz ve sarf ve sair umur-ı vakf onların re'y-i reşidleri birle olub aynı inayet ve dide-i himayet ile hakk-ı nezareti kema yenbağı yerine getirüb yevmî iki akçe vazifeye mutasarrıf ola;

VE DAHÎ ŞART EYLEDİ KÎ; mütevellî ve nâzır ve kâtib ve câbi mübaşeretleriyle karyetân-ı merkumetânın mezari' ve mehasid ve hadayık ve besatin ve mera'i ve mevaki' ve sair emâkin ve ahalisinden hasıl olan rub' ve ğılal ve nema-yı helalden evvela mesalih-i meremmet ve umur-ı imaret görölüb harcbesir ile olan bila tevkif icra oluna, harc-ı külli lazım olacak hakimü's-şer'e müraca'at olunub lazım olan imaret ne mikdar mal ile olacağı ehl-i vukuf ittifaklarıyla tahmin olunduktan sonra ber-vech-i istikamet meremmet oluna, lakin hadd-i i'tidalden güzer etmeyüb canib-i vakfa gadr ve zarardan hazer ederler; VE DAHÎ ŞART EDÜB BUYURDULAR KÎ;

Cami-i lami' ve ma'bed-i nafilerine hüsn-i savt ve fasihü'l-lisan ve latifün-neğamet ve hoş-elhan zahir ve taki, abid ve müttaki, minber-i fesahatde ser-amed ve mihrab-ı beleğâtde bi şuva ve mümtaz ve hatib edüb nasb olunub eyyam-ı cuma ve a'yâdda ala vechi'l-mutad hitabet ve imamet edüb yevmî dört akçe vazifeye mutasarrıf ola VE DAHÎ ŞART EYLEDİ KÎ;

Salih ve din-i müteverri ve mütedeyyin ehl-i Kur'an ve leziz-elhan makbul-i hass ve âmm mukteda-ı enâm bir imam nasb olunub salat-ı hams-ı mektuba ve maa'l-cemaat eda olunan salat-ı mergubeyi ikamet ve cemaat-ı müslimîne imamet eyleyüb hizmetinde ihmal ve kusur ve ihlal ve füturu sudur ve zuhur bulmadıkça yevmî beş akçe vazifeye mutasarrıf ola VE DAHÎ ŞART EYLEDİM KÎ;

İmam-ı merkum ve mukteda-yı mersum ba'de salati'l-fecr sure-i Yasin-i Şerif tilavet ve ba'de'l-asr Sure-i Amme ve ba'de'l-işa sure-i Mülk-i latifi kıraat edüb ecr ve sevabını mezd-i bi-hesab-ı vâkif-ı merkum sakil-i hayrata el-Meliki'l-Kayum cenabına ihda eylediği mukabelede yevmî üç akçe vazifeye dahi mutasarrıf ola VE DAHÎ ŞART EDÜB BUYURDULAR KÎ;

Alim-i bi'l-evkât lezizü'l-neğamat-ı edvârda mahir ve nağmede sahir beyne'l-enam hüceste-nâm iki nefer müezzin nasb olunub her gün evkat-ı hamsede cami-i merkum ve ma'bed-i mersum minaresine çıkub evkat-ı salat-ı mefruzayı zümere-yı müslimîne fırka-yı muvahhidine il'lam ve isma' ve nur-ı davet-i Rabb-i Gafuru derunlarında ilma' için

hüsn-i nida-yı müstahsene birle ezan okudukda bila lahin vela terciil asvât-ı ma'dude ve neğamat-ı mahdudesini cevâhir-i intiba-yı huruf-la terci' edüb eda-yı hizmetde ihmal ve terk ve ihtilal eylemedikçe herbiri yevmî ikişer akçeye mutasarrıf olalar ve mezburlar eyyam-ı cuma ve a'yâdda âla vechi'l-mesnunetü'l-mu'tad sala ve nida edüb bu hizmeti dahi eda eylediklerinde

[3. sayfanın başı]

yevmî birer akçeye mutasarrıf olalar ve dahi salih ve deyyin ve âbid ve mütediyyin bir kimesne mu'arref nasb olunub ala vechi'l-latif eda-yı hizmeti tarif eyledikde yevmî iki akçe vazifeye mutasarrıf ola VE DAHİ ŞART EYLEDİ Kİ;

Devrinin güzidesi ve ahdinin pesendilediği dört nefer ehl-i Kur'an ve fâsihü'l-lisan kimesneler devirhan olub beher yevm-i cuma cami-i mezbur mahfelinde cem' olunub Kur'an-ı Azim ve Furkan-ı Kerim'den her biri bir aşrı şerif okuyub yevmî birer akçe vazifeye mutasarrıf olalar ve bu hizmet hatib ve imam ve müezzinlere meşruta ola eğer müezzinlerin istihkakı olur ise VE DAHİ ŞART EYLEDİ Kİ;

Bir alim ve amil ve kamil ve fazıl ve hakayık-ı tefasir-i şerife vâkıf ve dekayık-ı ahadis-i şerifeye arif ve müteşerri' ve salih bir vaiz ve nâsîh nasb olunub cami-i şerifde ba'de salati'l-cuma kâffe-i müslimîn ve âmme-i muvahhidîne vâaz ve nasihat edüb yevmî on akçeye mutasarrıf olalar VE DAHİ ŞART EYLEDİ Kİ;

İki salih ve nurâni kimesneler cami-i adimi's-sani ferraş ve bevvab ve vekkâd olub mü-navebe ile cami-i mezburun dahil ve haricin kenas ve tathir edüb kanadil ve şemlerin dahi vaktinde yakub ve vakitte söndürüb ve kapısını dahi evkat-ı mu'tadede açub kapayub bila kusur ve bi gayr-ı fütur edayı hizmet eylediğimizde her biri yevmî ikişer akçeye mutasarrıf ola VE DAHİ ŞART EDÜB BUYURDULAR Kİ;

Cami-i mezbur lamiü'n-nurun kanâdiline kifayet mikdarı yağ alına lakin mütevellî ve nâzır ma'rifeti ile tahmin olunub her gice ne kadar yağ lazım olur ise ve kanadillere ol tahmin üzere birer aylık yağ verilüb etlak ve israf olunmayub ber-vechi'l-insaf sarf oluna ve Regaib ve Berat ve Kadir gecelerinde ve leyalî-i Ramazan'da sair gecelerden ziyade ne mikdar yağ lazım olur ise bu leyalî-i mübarekede ona göre verile ve her leyle-i Beratda adeti nas iyadet-i iktibas üzere mihrab-ı camiin iki tarafına takriben on beşer vukiyye şem-i asel-i sâfiden iki şem-i kebir alınub vaz' oluna VE DAHİ ŞART EDÜB BUYURDULAR Kİ;

Tevliyet-i vakf uteka ve evlad-ı utekadan ve evlad-ı evlad-ı utekadan ve evlad-ı evlad-ı evlad-ı utekadan emanet ve diyanet ile maruf ve hüsnî hal ve istikamet ile mevsuf olub beyne's-siğar ve'l-kibar tevliyete istihkakı âşikar olana meşruta ola eğer uteka ve evlad-ı

utekadan kimesne olmayub veyahud emanet ve diyanete ve tevliyet-i merkumeye istihkak ve liyakatı olmaz ise nâzır ve hakimü's-şer' ma'rifetiyle evsaf-ı merkumeyi cami' ve cebhesinde nur-ı salah-ı lami bir müstehaka tevcih oluna, amma bu babda ihmal ve müsamaha ve bâ-gayr-i müstehakkıka müsade ile canib-i vakfa gadr ve zarar olmakdan hazer oluna ve nâzır ve hakim müsamaha edüb bu tarik ile vakfa zarar müterettib olur ise, beyne yedeyyillahu ve'r-resul mu'azaha ve mesul olalar, ve dahi vâkif-ı ali-şan ve celli'l-ünvanı ve hamahu Rabbi'l-menanı ila ahiri'zzaman ŞÖYLE ŞART EDÜB BUYURDULAR Kİ;

Eğer hazreti kerim ve Rezzâk-ı Rahim ve vâhibü'l-erzâk rubu' ve ahare ve ğılâl-i mütekasire ihsan ve i'ta edüb mucib-i mübeyyene ve mesârif-ı mu'ayyeneden fazla mal kalur ise ma'rifet-i nazır ile hıfz olunub rehn-i kavî ve kefil-i melî ile istirbah ve istinma oluna ve lütf-i hak ve kerem feyz-i mutlak birle vakfın kavıyyi nihayette ve müsadesi gayetde olub fazla kaldıkça vech-i meşruh üzre istirbah oluna ve beher sene hasıl olan ribh ve ğallesi asıl mala ilhak olunub istirbah ve istiğlal oluna VE DAHİ ŞART EDÜB BUYURDULAR Kİ;

Usul-i evkâf ve şerait-i muharrereti'l-evsafın tebdil ve tağyir ve taklil ve teksiri yed-i kerimelerinde olub merreten ba'de uhra ve kerreten eser ula tasarruf ve tedbir ve ziyade ve tağyir ve keyfiyet-i istinma ve istiğlal ve bâki ahval kainen ma kane re'y-i âlilerine menût ve merbut ola ki şart-ı sabık üzre istinma ve istiğlal olunan mal re'y-i şerif ve emr-i münifleriyle bir zaviye-i cemile ve imaret-i cezile bina ve imal ve inşa olunub onun masarifına sarf için ta'yin oluna ve eğer bi mani'-i mine'l-mevani' ne'uzu minhum bi'l-meliki's-sani kendi re'y-i reşid ve emr-i sedidleriyle olmak müyesser olmaz ise nâzır ve hakim re'yi ile ihdas oluna ve ba'de tertib-i umuri'l-evkâf hazret-i vâkif-ı cemil'l-evsâf ve cezili'l-insaf taraf-ı pür-şereflerinden vekil olan merkum Süleyman Ağa ibni meclis-i şer'-i mutahhar ve mahfel-i dîn-i muvattarda muvakkî'-i a'lâ-yı kitab olan hakim-i müstetab yesserallahu lehu hüsnü meab huzur-ı şerifinde ikrar-ı şer'î ve i'tiraf-ı mer'î edüb dedi ki; müvekkilim vâkif-ı muma ileyh efadallahu sübhane eltafe aleyhi hazretleri bu vesika-i enikada zikr ve beyan olunan vakf-ı sabık-ı vasfı, şerait-i muharrere ve zevabit-ı mukarreresi üzre li vechillahi'l-celil vakf ve habs ve tesbil etdikden sonra li edlî't-tescil mütevellî nasb eyledikleri merkum Kurd Ali Çavuş'a teslim edüb ol dahi tesellüm eyledikden sonra evkâf-ı müsliminde sair mütevelliler tasarruf eylediği gibi tasarruf eyleye dedikde mütevellî-i merkum vekil-i mersumu ikrar-ı meşruhunda vicahen tasdik ve şifahen tahkik edüb emr-i vakf tamam ve şerait ve zevabıtı ihmal ve itmam kıldıkdan sonra erkanı meyanı vakf-ı salifü'l-beyanı teşyid ve te'kid temhir te'bid için vekil- merkum taraf-ı vifakdan canib-i şikâka tevcih-i zimam edüb şöyle takrir-i meram eyledi ki; sultan-ı serir-i ictihad ve sirac ve hacc cemi'-i ibad-ı mükteda-yı küll ve rehnüma-yı sü-

bül-i hümmam-ı akdem, İmam-ı Azam Ebu Hanife Numan bin Sabit el-Kûfî Cevzî bi'l-lütfi'r-Rabbanî ve Kûfî Hazretleri katında vakf-ı akar eğerçi mücerred vakf etmekle sahih olur, lakin sıhhati lüzumu müstelzim olmamak ile evkaf-ı mezbure ve ona mübteni' olan şerait-i mezkure lüzum ve istikrar bulmadığı cihetden tarik-i istirdad müsenned olmayub bab-ı rucu'a sedd yokdur öyle olucak vakf-ı merkumdan rucu' edüb müvekkilim vâkıf-ı cemilî'l-hisal mülküne idhal eyledim, min ba'd mütevellî-i merkum tasarrufdan kasr-ı yed edüb bir dahi müdahale eylememek taleb ederiz diyecek mütevellî-i merkum kuvvâhu Rabbihi'l-Kayyûm cevab-ı bâ-sevaba ve hitab-ı müstetaba müteveccih olub dedi ki; eğerçi vakf-ı akar imam-ı muhtar katında mücerred vakf etmekle lüzum ve istikrar bulmaz lakin imameyn-i hümmameyn ve bedreyn-i münireyn imam Yakub Ebu Yusuf el-imami's-sani ve imam Muhammed ibni Hasanü's-Şeybanî ile'l-mütevellî lüzum ve istikrar bulub vakf-ı lazım ve habsi daim olur, la cereme anların ray-ı reşid mezheb-i sedfidleri üzre hükm-i şer'î ve kaza-yı mer'î taleb ederim deyu ma'a tevki'-i refi' ile sadr-ı kitab-ı müstetab muhalla ve karin ve cevahir ünvanı birle ol rakam-ı sıhhat-nisab-ı murassa' ma'nun olan efdal-i fudala ve ilm-i ulema havî-i kemalat-ı kaddise cami'-i melekat-ı ünsiyye, nâzır-ı şeri'at-ı garrâ ve hami-i tarikat-ı beyda, cami' fûru' ve usul, havi-i ma'kul ve menkul la zalet ahkam-ı şerihî'l-mutahhar menuta re'y-i münîr ve kazaya-yı dîn-i münevver merbuta bi hasm-ı münîr hazretleri huzur-ı âlilerinde murafa'a-yı şer'-i kadim olduklarında hakim-i hasım-ı muma-ileyh esbağallahu ni'amehu rızaehu aleyh hazretleri mukata'a-yı kelim canibeynde teemmül ve tefekkür ve mefhûm-ı mekal tarafindan mülâhazalar tedbir edüb, hasbû'l-meram dikkat ve ihtimam eyledikte temhid-i mebanii hayrât ve teşyid-i fevâid-i kavâid-i hasenâtı evlâ ve ahrâ görüb usul-ı evkâf-ı muharrere ve ana mübteni' olan şerait ve zevabit-ı mukarrerenin sıhhat ve lüzumuna ala re'yi men yerahu mine'l-eimmeti'l-evlâ el-ittibah hükmi's-şer'î ve kaza-yı mer'î ile hükm ve kaza ve bu vech üzre hükmünü imza edüb vakf-ı salifü'l-vasf cümle şerait-i merkume ve zevabit-ı mersumesiyle sahih ve lazım ve mütehattim ve daim olub, min ba'd nakz ve nakzine mecal muhal ve usul ve fûru'unu ihtilal ve ibtal mümteniü'l-ihtimal oldu. Ba'de'lyevm her kim vakf-ı mezburun tağyir ve tahviline kail ve ibtal ve ta'tiline mâil olur ise "fe kad ba'u bi gadabin minellah." kelimesinin mefhumuna masaddak olub yevmi'l-haşr ve'd-din mazhar-i kader-i ilahi olan zümre-i mukaddibinden ola her kim te'kid ve tebidden sa'yi ve teşyid ve tebidden sebep ve deavî olur ise, "caalehullahu mimmen kane sa'yuhum meşkura." "ve sekahum Rabbuhum şeraben tahura " " ve lekahum yevme'l-kıyâmeti nedraten ve surura."

"Fe-men beddelehu ba'de mâ semî'ahu fe-inne mâ ismihu alellazine yubeddilûne innallâhe semî'un alîm."

[4. Sayfanın başı]

ve ecrü'l-vâkif ale'l-Hayyi'l-Cevadi'l-Kerim. Cera zalike ve hurrire fi evasit-ı şehri Rebi'l-evveli'l-müşerref bi veladeti'n-nebiyyi'l-ekrem sallallahu Te'ala aleyhi ve sellem li sene tis'a aşer ve elf.

[Belgenin düzenlenme tarihi: 20.03.1019 H. 12.06.1610 M.]

ŞUHUDU'L-HAL: [Şahitler]

- İftiharü'l-ulema muhtarü'l-fudala Habil Efendi ibni Rıza,
- Kudvetü's-süleha ve'l-meşayih eş-Şeyh ibni Abdulkadir Efendi,
- Kudvetü's-sadât es-Seyyid Feyzullah Efendi ibni es-Seyyid Mustafa,
- Kudvetü'l-emacid ve umdetü'l-ekarim Mehmed Efendi ibni İlyas Çavuş,
- Umdetü'l-meşayih Hasan Efendi ibni Şaban, eş-Şehr Beşinci Kethüda,
- Fahrü'l-ayan Hasan Ağa ibni Abdülmennan, Reisü'l-abidîn,
- Kudvetü'l-emasil Hüseyin Ağa ibni Abdullah, Reisü'l-bevvabîn,
- Umdetü'l-akran Hasan Ağa ibni Abdullah, kethüda-yı el-bevvabin,
- Osman Ağa ibni Hasan, Reisü'l-bevvabîn,
- diğer Osman Ağa ibni Abdullah, Reisü'l-bevvabin,
- Fahrü'l-ekarim Ahmed Ağa ibni Davud, kethüda-yı hazreti vâkif-ı sara Rabbu- hu ani's-sevarih,
- Hasan Efendi ibni Ali, el-Mekatibü'd-divani'l-âli,
- Mehmed Ağa ibni Ali, hazinedar,
- Mustafa Efendi ibni Yusuf, el-mekatibü'd-divani'l-âli,
- Ali Ağa ibni İbrahim, Reisü'l-bevvabîn,
- Mustafa Ağa ibni Şaban, Reisü'l-bevvabîn
- Kasım bin Abdullah, en-Naci,
- el-Hac Bekir bin el-Hac Mehmed,
- el-Hac Mehmed Ali bin Habil,
- el-Hac Ahmed bin Hızır,
- Şükrü Mustafa el-Mehdî,
- Abdüllatif ibni Hoce Hasan,
- İlyas Çavuş ibni Zeynelabidin,
- Sefer biñ Hasan Ağa.